

GŁÓWNY URZĄD STATYSTYCZNY
CENTRAL STATISTICAL OFFICE

WYNIKI FINANSOWE
PODMIOTÓW GOSPODARCZYCH
I - XII 2008

FINANCIAL RESULTS OF ECONOMIC ENTITIES IN 2008

WARSZAWA, maj 2009 r.

Opracowanie publikacji <i>Preparation of the publication</i>	GUS, Departament Przedsiębiorstw i Cen <i>CSO – Business and Price Division</i>
kierujący <i>supervisor</i>	Izabella Zagoździńska – dyrektor Departamentu <i>director of the Division</i>
zespół: <i>team</i>	Bożena Walachowska Jerzy Bajorek Joanna Paździerska Lucyna Słomska
Okładka <i>Cover</i>	Zakład Wydawnictw Statystycznych <i>Statistical Publishing Establishment</i>
Druk <i>Printing</i>	Zakład Wydawnictw Statystycznych Warszawa, Al. Niepodległości 208 <i>Statistical Publishing Establishment</i>

ISSN 1425-7882

Publikacja dostępna w Internecie – www.stat.gov.pl
Publication available

PRZEDMOWA

W niniejszej publikacji przedstawiono dane o przychodach, kosztach i wynikach finansowych oraz aktywach obrotowych i nakładach na środki trwałe podmiotów prowadzących działalność gospodarczą w okresie I – XII 2008 r. Źródłem informacji są sprawozdania sporządzane na formularzu F-01/I-01 przez podmioty prowadzące księgi rachunkowe, o liczbie pracujących powyżej 9 osób. W publikacji prezentowane są dane o podmiotach prowadzących działalność w zakresie górnictwa, przetwórstwa przemysłowego, wytwarzania i zaopatrywania w energię elektryczną, gaz i wodę, budownictwa, handlu i napraw, hoteli i restauracji, transportu, gospodarki magazynowej i łączności, obsługi nieruchomości i firm, edukacji, ochrony zdrowia i opieki społecznej oraz działalności usługowej, komunalnej, społecznej i indywidualnej pozostałej.

Badane podmioty są klasyfikowane w dwóch grupach ze względu na liczbę pracujących, według której określone są obowiązki sprawozdawcze na dany rok. Zmiana liczby pracujących w ciągu roku kalendarzowego nie powoduje zmiany obowiązków sprawozdawczych i prezentacji publikowanych wyników. Do pierwszej grupy zalicza się podmioty, w których liczba pracujących wynosi powyżej 49 osób. Jednostki te są zobowiązane do przekazywania sprawozdań statystycznych w okresach kwartalnych. Podstawowe dane kwartalne są publikowane w Biuletynie Statystycznym. Szczegółowe dane dla tej zbiorowości za rok 2008 przedstawiono w tablicach 2 – 12. Druga grupa jednostek obejmuje podmioty, w których liczba pracujących jest zawarta w przedziale 10 – 49 osób. Jednostki te są zobowiązane do przekazywania sprawozdań w okresach półrocznych. Dane o tej grupie podmiotów zaprezentowano w tablicach 13 – 17. W tablicy 1 podano podstawowe dane dla całej badanej zbiorowości pogrupowane według liczby pracujących, na podstawie której określono obowiązki sprawozdawcze. Dodatkowo, w tablicy 18 zamieszczono dane dla całej zbiorowości podmiotów gospodarczych biorących udział w badaniu w 2008 roku, pogrupowanych według liczby pracujących w dniu 31 grudnia 2008 r.

Wyniki badania zaprezentowano w przekrojach według sektorów własności oraz sekcji i wybranych działów Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD 2004).

Wszystkie prezentowane wartości podawane są w cenach bieżących.

Dyrektor Departamentu
Przedsiębiorstw i Cen

Izabella Zagoździńska

PREFACE

In the publication there are presented statistical data on revenues, costs and financial results as well as current assets and investment outlays on fixed assets of entities conducting business activity in I-XII 2008. Statistical questionnaire F-01/I-01 fulfilled by economic entities keeping books of accounts and with more than 9 persons employed was the source of information on those entities. Data presented in the publication refer to companies conducting activity in the following areas: mining, manufacturing, electricity, gas and water supply, construction, trade and repair, hotels and restaurants, transport, storage and communication, real estate, renting and business activities, education, health and social work as well as other community, social and personal service activities.

The surveyed entities are divided into two groups with regard to a number of persons employed, determining reporting obligations in the given year. The change of the number of persons employed during the year does not influence statistical obligations and the presentation of published results. The first group comprises entities with more than 49 persons employed. These units are obliged to respond to the statistical form quarterly. Basic quarterly data are published in the Statistical Bulletin, whereas detailed data for the described population for the period I-XII 2008 are included in this publication, in tables 2 – 12. The second group of entities includes companies with 10 to 49 persons employed. These units are obliged to fulfil the statistical form after the second and fourth quarter of the year. Data on these entities are presented in tables 13 – 17. The first table in the publication provides main data on the whole surveyed population grouped by the number of persons employed, on the basis of which reporting obligations were determined. In addition, table 18 comprises data on the whole population of entities participating in the survey in I-XII 2008, aggregated by number of persons employed on 31 December 2008.

In the publication, data are presented by ownership sectors and by sections and selected divisions of the Polish Classification of Economic Activities (PKD 2004).

All values are presented at current prices.

*Director of Business
and Price Division*

Izabella Zagoździńska

Warsaw, May 2009

UWAGI METODOLOGICZNE

1. Podstawowe pojęcia i wskaźniki ekonomiczne stosowane w publikacji

Przychody z całokształtu działalności obejmują:

- **przychody netto** ze sprzedaży w kraju i na eksport wytworzonych przez jednostkę **produktów** (wyrobów gotowych, półfabrykatów oraz usług), a także opakowań, wyposażenia i usług obcych, jeżeli są one fakturowane odbiorcom łącznie z produktami;
- **przychody netto ze sprzedaży towarów i materiałów**, tj. nabytych w celu odsprzedaży w stanie nieprzetworzonym rzeczowych aktywów obrotowych oraz produktów wytworzonych przez jednostkę, jeśli sprzedawane są one w sieci własnych sklepów obok towarów obcej produkcji;
- **pozostałe przychody operacyjne**, tj. przychody związane pośrednio z działalnością operacyjną jednostki, a w szczególności: zysk ze zbycia niefinansowych aktywów trwałych (środków trwałych, środków trwałych w budowie, wartości niematerialnych i prawnych, inwestycji w nieruchomości i prawa), otrzymane nieodpłatnie, w tym w drodze darowizny, aktywa (środki pieniężne), odszkodowania, rozwiązane rezerwy, korekty odpisów aktualizujących wartość aktywów niefinansowych, przychody z działalności socjalnej, przychody z najmu lub dzierżawy środków trwałych albo inwestycji w nieruchomości i prawa;
- **przychody finansowe**, tj. kwoty należne z tytułu dywidend i udziałów w zysku, odsetki od udzielanych pożyczek, odsetki od lokat terminowych, odsetki za zwłokę, zysk ze zbycia inwestycji (sprzedaży), zmniejszenia odpisów aktualizacyjnych wartości inwestycji wobec całkowitego lub częściowego ustania przyczyn powodujących trwałą utratę ich wartości, nadwyżkę dodatnich różnic kursowych nad ujemnymi.

Koszty uzyskania przychodów z całokształtu działalności obejmują:

- **koszt własny sprzedanych produktów, towarów i materiałów** związany z podstawową działalnością operacyjną, do którego zaliczono wartość sprzedanych towarów i materiałów oraz koszty ogółem pomniejszone o koszt wytworzenia świadczeń na własne potrzeby jednostki i skorygowane o zmianę stanu produktów;
- **pozostałe koszty operacyjne**, tj. koszty związane pośrednio z działalnością operacyjną jednostki, a w szczególności: stratę ze zbycia niefinansowych aktywów trwałych, amortyzację oddanych w dzierżawę lub najem środków trwałych i środków trwałych w budowie, nieplanowane odpisy amortyzacyjne (odpisy z tytułu trwałej utraty wartości), poniesione kary, grzywny, odszkodowania, odpisane w części lub całość wierzytelności w związku z postępowaniem upadłościowym, układowym i naprawczym, utworzone rezerwy na pewne lub o dużym stopniu prawdopodobieństwa przyszłe zobowiązanie (straty z transakcji gospodarczych w toku), odpisy aktualizujące wartość aktywów niefinansowych, koszty utrzymania obiektów działalności socjalnej, darowizny lub nieodpłatnie przekazane aktywa trwałe;

- **koszty finansowe**, tj. m.in. odsetki od zaciągniętych kredytów i pożyczek, odsetki i dyskonto od wyemitowanych przez jednostkę obligacji, odsetki za zwłokę, stratę ze zbycia inwestycji, odpisy z tytułu aktualizacji wartości inwestycji, nadwyżkę ujemnych różnic kursowych nad dodatnimi.

Wynik ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów stanowi różnicę między przychodami netto osiągniętymi ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów a kosztami poniesionymi na ich uzyskanie (koszt własny sprzedanych produktów, towarów i materiałów).

Wynik finansowy na działalności gospodarczej jest sumą wyników finansowych: na sprzedaży produktów, towarów i materiałów, na pozostałej działalności operacyjnej oraz na operacjach finansowych.

Wynik finansowy brutto (zysk lub strata) jest to wynik na działalności gospodarczej, skorygowany o wynik zdarzeń nadzwyczajnych.

Obciążenia wyniku finansowego brutto obejmują podatek dochodowy od osób prawnych i fizycznych oraz płatności z nim zrównanych na podstawie odrębnych przepisów (wpłaty z zysku po opodatkowaniu podatkiem dochodowym na rzecz budżetu przez przedsiębiorstwa państwowe i jednoosobowe spółki skarbu państwa).

Wpływający na wynik finansowy podatek dochodowy za dany okres sprawozdawczy obejmuje część bieżącą i część odroczoną. Część odroczonego stanowi różnicę między stanem rezerw i aktywów z tytułu podatku odroczonego (w związku z przejściowymi różnicami między wynikiem finansowym brutto a podstawą opodatkowania, wynikającymi z odmienności momentu ujęcia przychodu i kosztu zgodnie z przepisami o rachunkowości a przepisami podatkowymi) na koniec i początek okresu sprawozdawczego.

Wynik finansowy netto (zysk lub strata) otrzymuje się po pomniejszeniu wyniku finansowego brutto o obowiązkowe obciążenia.

Aktywa obrotowe oraz zobowiązania:

- **aktywa obrotowe** są częścią kontrolowanych przez jednostkę zasobów majątkowych wykorzystywanych w działalności operacyjnej o wiarygodnie określonej wartości, powstałych w wyniku przeszłych zdarzeń, które spowodują w przyszłości wpływ do jednostki korzyści ekonomicznych. Obejmują: zapasy (rzeczowe aktywa obrotowe) oraz krótkoterminowe: należności, inwestycje oraz rozliczenia międzyokresowe;

- **należności krótkoterminowe** obejmują ogół należności z tytułu dostaw i usług oraz całość lub część należności z innych tytułów niezaliczonych do aktywów finansowych, a które stają się wymagalne w ciągu 12 miesięcy od dnia bilansowego;

- **inwestycje krótkoterminowe** są krótkoterminowymi aktywami nabytymi w celu osiągnięcia korzyści ekonomicznych wynikających z przyrostu wartości tych aktywów;

- **krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe** są rozliczeniami, które trwają nie dłużej niż 12 miesięcy od dnia bilansowego;

- **zobowiązania** są wynikającym z przeszłych zdarzeń obowiązkiem wykonania świadczeń o wiarygodnie określonej wartości, które powodują wykorzystanie już posiadanych lub przyszłych aktywów jednostki;
- **zobowiązania krótkoterminowe** (bez funduszy specjalnych) to ogół zobowiązań z tytułu dostaw i usług, a także całość lub część pozostałych zobowiązań, które stają się wymagalne w ciągu 12 miesięcy od dnia bilansowego;
- **zobowiązania długoterminowe** są ogółem zobowiązań, których okres spłaty na dzień bilansowy jest dłuższy niż rok, z wyjątkiem zobowiązań z tytułu dostaw i usług.

Wskaźniki:

- **wskaźnik poziomu kosztów z całokształtu działalności** jest to relacja kosztów uzyskania przychodów z całokształtu działalności do przychodów z całokształtu działalności;
- **wskaźnik rentowności ze sprzedaży** jest to relacja wyniku ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów do przychodów netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów;
- **wskaźnik rentowności obrotu brutto** jest to relacja wyniku finansowego brutto do przychodów z całokształtu działalności;
- **wskaźnik rentowności obrotu netto** jest to relacja wyniku finansowego netto do przychodów z całokształtu działalności;
- **wskaźnik płynności finansowej I stopnia** jest to relacja inwestycji krótkoterminowych do zobowiązań krótkoterminowych;
- **wskaźnik płynności finansowej II stopnia** jest to relacja inwestycji krótkoterminowych i należności krótkoterminowych do zobowiązań krótkoterminowych;
- **wskaźnik płynności III stopnia** jest to relacja aktywów obrotowych jednostki (zapasów, należności krótkoterminowych, inwestycji krótkoterminowych i krótkoterminowych rozliczeń międzyokresowych) do zobowiązań krótkoterminowych.

Nakłady na środki trwałe są to poniesione w okresie sprawozdawczym nakłady na nabycie (w tym również zakup środków trwałych niewymagających montażu lub instalacji) bądź wytworzenie dla własnych potrzeb środków trwałych, nakłady na środki trwałe w budowie (niezakończone, tj. na przyszłe środki trwałe), na ulepszenia własnych środków trwałych, na ulepszenia w obcych środkach trwałych oraz inne nakłady związane z budową środka trwałego - wraz z kosztami ponoszonymi przy ich nabyciu, tj. kosztami transportu, załadunku, ubezpieczenia w drodze, ceł itp. Podziału nakładów na środki trwałe (w tym również nakładów na budowy rozpoczęte a niezakończone) na grupy i rodzaje dokonano zgodnie z Klasyfikacją Środków Trwałych wprowadzoną rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 30 XII 1999 r. (Dz.U. 112, poz. 1317 z późn. zm.). W niniejszej publikacji zaprezentowano nakłady na środki trwałe w podziale na podstawowe zbiorcze grupy rodzajowe środków trwałych obejmujące: budynki i lokale oraz obiekty inżynierii lądowej i wodnej (grupy 1 – 2), maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia (grupy 3 – 6 i 8), środki transportu (grupa 7).

W związku z elektronicznym naliczaniem tablic, w niektórych przypadkach sumy składników mogą się różnić nieznacznie od podanych wielkości „ogółem”.

METHODOLOGICAL NOTES

1. Main definitions

Revenues from total activity cover:

- **net revenues from sale of products** within country and for export which have been manufactured by the entity (goods, semi-finished goods and services) as well as packaging, equipment and third party services if the customers are invoiced for the foregoing together with the purchased products;
- **net revenues from the sale of goods and materials** i.e. current assets purchased for resale in a non-processed condition and products manufactured by entity if they are sold by shops within the company's network along with goods manufactured by other manufacturers.
- **other operating revenues**, i.e. revenues indirectly related with the operating activity of the entity, in particular: profits from the sale of non-financial fixed assets (fixed assets, assets under construction, intangible fixed assets, investments in real estate and rights), assets (cash) received free of charge, including donated assets, as well as damages, reversed provisions, adjustments of the depreciation value for non-financial assets, revenues from social activities, revenues from rent or lease of fixed assets and investments in real estate and rights;
- **financial revenues**, i.e. amounts due in respect of dividends and share in profits, interest on loans granted, interest on term deposits, default interest, profit from the sale of investments (sale), reduction of depreciation write-offs relating to investments due to the fact that the reasons resulting in the permanent loss of their value have ceased to exist (whether partially or totally), surplus of foreign exchange gains over losses.

Costs of obtaining revenues from total activity cover:

- a) **cost of products sold, goods and materials** related to the basic operating activity, including the value of sold goods and materials and total costs decreased by the costs of generating benefits for the needs of the entity and corrected by the change in product inventories;
- b) **other operating costs**, i.e. costs indirectly related to operating activity of the entity, in particular: loss on the sale of non-financial fixed assets, depreciation of leased or rented fixed assets and assets under construction, depreciation write-downs (write-downs relating to permanent loss of value), fines, penalties and damages paid, wholly or partially written-off receivables relating to bankruptcy, composition or reorganization, provisions formed for future certain liabilities or liabilities which are likely to occur (losses on current business transactions), adjustments of the depreciation value for non-financial assets, costs of maintaining premises required for social activity, donations and fixed assets received free of charge;
- c) **financial costs**, i.e. among others, interest from received bank credits and loans, interest and discount on bonds issued by the entity, default interest, loss on the sale of investments, write-offs updating the value of investment, the surplus of foreign exchange losses over gains.

Financial result from the sale of products, goods and materials constitutes a difference between net revenues gained from the sale of products, goods and materials and costs bore for their obtaining (cost of products sold, goods and materials);

Financial result on economic activity is the sum of financial results: on the sale of products, goods and materials, on other operating activity and on financial operations.

Gross financial result (profit or loss) is a result on economic activity, corrected by result on extraordinary events.

Encumbrances of gross financial result include: income tax on legal and natural persons and other payments pursuant to separate regulations (payable out of profits after taxation with income tax to the benefit of the state budget by state owned enterprises and sole-shareholder companies of the State Treasury).

The income tax affecting the financial result relating to a given reporting period is composed of a current part and a deferred part. The deferred part constitutes a difference between provisions and assets relating to defer tax (pertaining to timing differences between gross financial result and the taxable base due to different moments of reporting revenues and cost in accordance with the Accounting Act and tax regulations) as at the end and beginning of the reporting period.

Net financial result (profit or loss) is obtained after decreasing the gross financial result by obligatory encumbrances.

Current assets and liabilities:

Current assets are part of the property controlled and used by the entity in its operating activity whose value has been determined in a reliable manner resulting from past events and bound to generate economic benefits to the entity in the future; they include stock (circulating or current fixed assets), short-term: dues, investments and inter-period settlements.

Short-term dues include total debtors from deliveries and services and the whole or part of other debtors, which are not financial assets, with the maturity of twelve months as of the balance sheet date.

Short-term investments are short-term assets acquired for the purpose of generating economic benefits owing to the increase in the value of these assets.

Short-term inter-period settlements are the prepayments made for the period up to twelve months as of the balance sheet date.

Liabilities are obligations resulting from past events entailing the provision of a consideration whose value has been determined in a reliable manner, which involve the use of an entity current or future assets.

Short-term liabilities (excluding special funds) are total trade creditors and the whole or part of other liabilities with the maturity of twelve months as of the balance sheet date.

Long-term liabilities are total liabilities with the maturity of more than twelve months as at the balance sheet date, apart from trade creditors.

Indices:

Cost level indicator from total activity constitutes cost level indicator constitutes the relation of the costs of obtaining revenues from total activity to revenues from total activity.

Sales profitability rate constitutes the relation of the result from the sale of products, goods and materials to net revenues from the sale of products, goods and materials.

Profitability rate of gross turnover constitutes the relation of gross financial result to revenues from total activity.

Profitability rate of net turnover constitutes the relation of net financial result to revenues from total activity.

Liquidity ratio of the first degree constitutes the relations of short-term investments to short-term liabilities.

Liquidity ratio of the second degree constitutes the relations of short-term investments and short-term dues to short-term liabilities.

Liquidity ratio of the third degree constitutes the relation of the current assets of the entity (stocks, short-term receivables, short-term investments and short-term deferred expenses) to the short-term liabilities (without special funds).

Outlays on fixed assets are the incurred in the reporting period outlays on the purchase (including purchase of the fixed assets not requiring assembly or installation), or producing the fixed assets for own needs, the outlays on the fixed assets under construction (not completed, i.e. for the future fixed assets), for improvements of own assets, for improvements in outside fixed assets and other outlays related with the construction of fixed assets – along with expenses incurred while purchasing them, i.e. costs of transport, loading, insurance customs, etc. The division of outlays for the fixed assets (including outlays on constructions started and not completed) into groups and types was made in accordance with the Polish Classification of Fixed Assets) introduced by the decree of the Council of Ministers of 30th December 1999 (Journal of Laws 112, item 1317 with later amendments). In this publication, there are presented outlays on the fixed assets as divided into the basic collective type groups of fixed assets covering: buildings, dwellings and civil engineering premises (groups 1-2), machines, technical equipment and tools (groups 3-6 and 8), and means of transport (group 7).

Due to the electronic method of data processing, in some cases sums of components can differ from amount given in the item "total"

UWAGI ANALITYCZNE

1. Ogólna charakterystyka podmiotów gospodarczych.

Zawarte w niniejszej publikacji informacje o wynikach finansowych osiągniętych przez podmioty gospodarcze w 2008 roku obejmują dane o 45908 przedsiębiorstwach, co oznacza wzrost w stosunku do roku 2007 o 5,5%. Wśród badanych przedsiębiorstw przeważały jednostki o liczbie pracujących od 10 do 49 osób, stanowiąc 61,8% całej populacji. Udział jednostek średnich o liczbie pracujących od 50 do 249 osób wyniósł 31,3 %, a jednostek dużych o liczbie pracujących powyżej 249 osób – 6,8%.

Według stanu na 31 grudnia 2008 r. w przedsiębiorstwach objętych badaniem pracowało 4858,6 tys. osób, co oznacza wzrost o 2,4% w stosunku do stanu na 31 grudnia 2007 r. W jednostkach małych pracowało 14,6% osób, w średnich 30,6%, a w dużych 54,8%.

Przychody z całokształtu działalności uzyskane przez badane przedsiębiorstwa wzrosły o 11,2%, w największym stopniu w jednostkach małych (o 12,3%), w najmniejszym w średnich (o 9,7%). Ich wartość wyniosła 2258,4 mld zł z czego 15,6% wypracowały przedsiębiorstwa małe, 28,2% jednostki średnie, a 56,2% – jednostki duże.

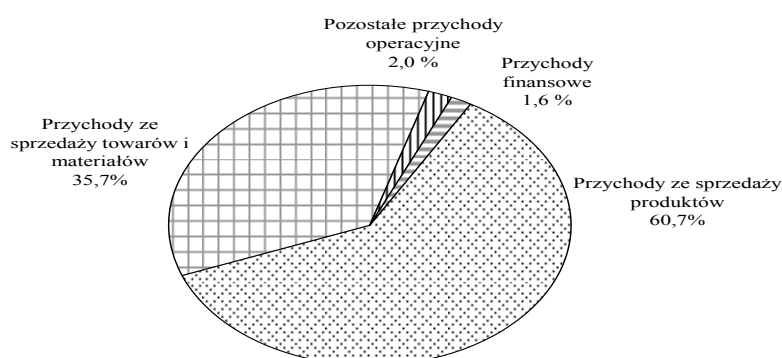
Koszty uzyskania przychodów z całokształtu działalności wyniosły 2161,2 mld zł i rosły szybciej aniżeli przychody. Ogółem dla całej zbiorowości wzrost ten wyniósł 13,3 % i był podobnie jak w przypadku przychodów – najwyższy w klasie jednostek dużych (o 14,2%). Z kosztów ogółem 15,5% poniosły przedsiębiorstwa małe, 28,3% jednostki średnie, a 56,3% – jednostki duże.

W rezultacie niższego wzrostu przychodów z całokształtu działalności niż kosztów ich uzyskania, w badanych przedsiębiorstwach ogółem i w poszczególnych klasach, obniżyły się podstawowe wskaźniki ekonomiczno-finansowe: wskaźnik poziomu kosztów, wskaźnik rentowności obrotu brutto, wskaźnik rentowności obrotu netto.

1.1. Jednostki o liczbie pracujących powyżej 49 osób

W 2008 roku wyniki finansowe badanych przedsiębiorstw uległy pogorszeniu w porównaniu z bardzo korzystnymi uzyskanymi w latach 2006 i 2007. Przychody z całokształtu działalności wyniosły 1905,8 mld zł i były o 11,0% wyższe niż w roku poprzednim, natomiast koszty uzyskania tych przychodów osiągnęły wartość 1825,9 mld zł i były wyższe o 13,3%. Przychody netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów zwiększyły się we wszystkich sekcjach, najbardziej (w ujęciu wartościowym) – handlu i naprawach oraz w przetwórstwie przemysłowym. Udział przychodów netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów w przychodach ogółem obniżył się nieznacznie w ujęciu rocznym z 96,4% do 96,3%. Z przychodów netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów ogółem 85,4% stanowiły przychody uzyskane przez jednostki sektora prywatnego.

Struktura przychodów z całokształtu działalności

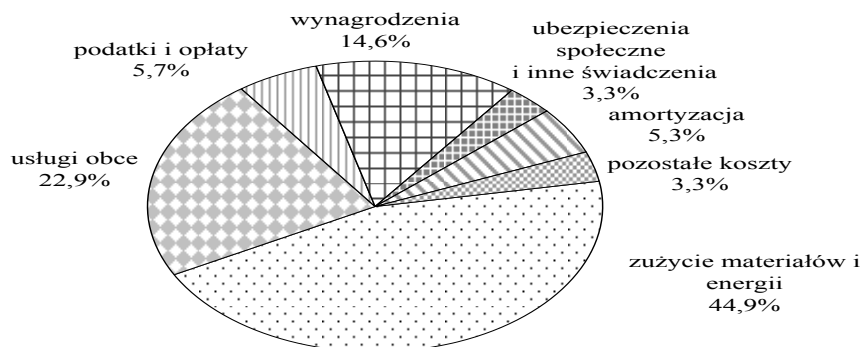
Wynik finansowy brutto wyniósł 79,9 mld zł wobec 104,9 mld zł w 2007 r. Obciążenia wyniku finansowego brutto wyniosły 16,9 mld zł (o 9,1% mniej niż w 2007 r.). Wynik finansowy netto ukształtował się na poziomie 63,0 mld zł (wobec 86,2 mld zł w 2007 r.), przy spadku zysku netto o 10,7% i wzroście straty netto o 141,6%. Zysk netto wykazało 76,7% przedsiębiorstw (przed rokiem 82,6%), a uzyskane przez nie przychody z całokształtu działalności stanowiły 76,3% przychodów ogółem, wobec 88,4% przed rokiem.

W 2008 r. pogorszyły się podstawowe wskaźniki ekonomiczno-finansowe. Wskaźnik poziomu kosztów z całokształtu działalności wyniósł 95,8% (wobec 93,9% rok wcześniej), wskaźnik rentowności ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów – 5,0% (wobec 5,6%), wskaźnik rentowności obrotu brutto obniżył się z 6,1% do 4,2%, a rentowności obrotu netto z 5,0% do 3,3%. W porównaniu z rokiem 2007 udział jednostek rentownych (wykazujących wskaźnik rentowności obrotu netto równy i większy od 0,0%) w ogólnej liczbie badanych podmiotów zmniejszył się z 83,6% do 77,4%. Uzyskane przez nie przychody z całokształtu działalności stanowiły 76,5% przychodów wszystkich podmiotów wobec 88,7% w 2007 roku.

Wskaźniki płynności I i II stopnia uległy obniżeniu odpowiednio z 33,8% do 33,3% oraz z 99,0% do 94,8%. Wskaźnik płynności finansowej I stopnia powyżej 20% uzyskało 45,6% badanych przedsiębiorstw (wobec 46,0% przed rokiem), a wskaźnik II stopnia w przedziale 100% do 130% – 11,7% przedsiębiorstw wobec 12,2%.

Koszty bieżącej działalności poniesione przez ogół badanych podmiotów były o 10,7% wyższe niż w 2007 roku. W strukturze rodzajowej kosztów zwiększył się udział kosztów usług obcych (z 22,4% do 22,9%), wynagrodzeń (z 13,9% do 14,6%) oraz pozostałych kosztów (z 3,1% do 3,3%), zmniejszył się natomiast udział zużycia materiałów i energii (z 46,2% do 44,9%). Udział podatków i opłat, amortyzacji oraz ubezpieczeń społecznych i innych świadczeń nie uległ istotnym zmianom w skali roku.

Struktura kosztów rodzajowych

Z grupy przedsiębiorstw objętych badaniem 49,8% podmiotów wykazało sprzedaż na eksport (wobec 50,6% przed rokiem). Poziom sprzedaży eksportowej był wyższy o 4,4%, a jej udział w przychodach netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów ogółu podmiotów zmniejszył się z 20,5% do 19,3%. W 2008 roku 66,1% całości sprzedaży eksportowej przypadało na przedsiębiorstwa, w których sprzedaż eksportowa stanowiła więcej niż 50% obrotu.

W grupie podmiotów eksportujących zmniejszył się udział jednostek wykazujących zysk netto (74,4% wobec 83,2% rok wcześniej, w tym w przetwórstwie przemysłowym – 72,1% wobec 81,7%).

Wartość aktywów obrotowych badanych przedsiębiorstw wyniosła na koniec grudnia 2008 r. 590,1 mld zł i była o 11,5% większa niż na koniec grudnia 2007 r. Wartość posiadanych przez nie zapasów wyniosła 163,1 mld zł i była o 10,5% większa niż w 2007 roku. Odnotowano wzrost należności krótkoterminowych o 8,7%, a inwestycji krótkoterminowych – o 13,8%. W strukturze zapasów ogółem wzrósł udział półproduktów i produktów w toku (z 14,2% do 14,6%), towarów (z 35,6% do 36,2%) a obniżył – materiałów (z 31,5% do 30,2%). Udział produktów gotowych nie uległ istotnym zmianom.

Zobowiązania długo- i krótkoterminowe (bez funduszy specjalnych) na koniec grudnia 2008 r. wyniosły 599,8 mld zł i były o 17,4% wyższe niż w 2007 r. Zobowiązania długoterminowe stanowiły 28,6% zobowiązań ogółem (wobec 27,3% przed rokiem).

Wartość zobowiązań krótkoterminowych badanych przedsiębiorstw wyniosła 428,5 mld zł i była o 15,4% wyższa niż na koniec 2007 r. Odnotowano wzrost zobowiązań z tytułu dostaw i usług – o 10,6%, kredytów i pożyczek – o 30,3%, emisji dłużnych papierów wartościowych – o 37,9%, zobowiązań z tytułu podatków, ceł, ubezpieczeń i innych świadczeń – o 8,8%.

Zobowiązania długoterminowe wyniosły 171,4 mld zł i były o 22,7% wyższe niż na koniec 2007 roku. Odnotowano wzrost zobowiązań z tytułu kredytów i pożyczek – o 24,6%, pozostałych zobowiązań długoterminowych – o 27,3% oraz spadek zobowiązań z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych – o 17,7%.

Nakłady na środki trwałe realizowało ok. 90% badanych w 2008 r. podmiotów. Wartość tych nakładów wyniosła 105,1 mld zł i była o 8,8% wyższa niż przed rokiem. Inwestowały głównie przedsiębiorstwa prowadzące działalność w zakresie: przemysłu – 50,1% ogółu inwestujących podmiotów, handlu i napraw – 19,6%, obsługi nieruchomości i firm – 9,9% oraz budownictwa – 9,5%. Łącznie podmioty te zainwestowały 87,6 mld zł – 83,3% ogółu nakładów badanych podmiotów.

Ze zrealizowanych nakładów 60,3% przypadało na zakupy maszyn, urządzeń technicznych i narzędzi oraz środków transportu, a 38,3% na budynki i lokale.

Udział nakładów poniesionych przez jednostki sektora prywatnego w nakładach ogółem badanych przedsiębiorstw wyniósł 74,0% (wobec 76,1% przed rokiem). Inwestowały głównie przedsiębiorstwa prowadzące działalność w zakresie: przemysłu – 50,2% ogółu inwestujących podmiotów tego sektora, handlu i napraw – 21,4%, budownictwa – 10,1% oraz obsługi nieruchomości i firm – 9,9%. Łącznie podmioty te zainwestowały 67,1 mld zł – 86,3% ogółu nakładów sektora prywatnego.

Z nakładów jednostek sektora prywatnego 49,3% przypadało na podmioty przetwórstwa przemysłowego. Wśród jednostek przetwórstwa przemysłowego najwyższy udział przypadał na jednostki produkujące artykuły spożywcze i napoje – 19,2%, metalowe wyroby gotowe – 13,7%, maszyny i urządzenia, gdzie indziej nie sklasyfikowane – 8,6%, wyroby gumowe i z tworzyw sztucznych – 8,2% oraz meble – 6,5%. Jednostki handlu i napraw poniosły 21,4% nakładów, obsługi nieruchomości i firm - 9,9%, a transportu, gospodarki magazynowej i łączności – 4,0%.

1.2. Jednostki o liczbie pracujących 10-49 osób

Przychody z całokształtu działalności osiągnięte w 2008 roku przez przedsiębiorstwa, w których liczba pracujących wynosiła od 10 do 49 osób, wzrosły o 12,3% w stosunku do 2007 roku i wyniosły 352,7 mld zł. Koszty ich uzyskania zwiększyły się o 13,6% i wyniosły 335,3 mld zł. Przychody netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów oraz koszty ich uzyskania wzrosły o 12,5% i wyniosły odpowiednio 342,3 mld zł i 324,0 mld zł.

Wynik finansowy brutto wyniósł 17,3 mld zł, zaś jego obciążenia 3,2 mld zł. Wynik finansowy netto ukształtował się na poziomie 14,1 mld zł (wobec 16,1 mld zł przed rokiem). W porównaniu z ubiegłym rokiem podstawowe wskaźniki ekonomiczno-finansowe pogorszyły się, poza wskaźnikiem płynności I stopnia, i wyniosły odpowiednio: wskaźnik poziomu kosztów z całokształtu działalności 95,1% (wobec 94,0%), wskaźnik rentowności obrotu brutto 4,9% (6,0%), rentowności obrotu netto 4,0% (5,1%). Wskaźnik płynności finansowej I stopnia poprawił się z 29,0% do 33,1%. Obniżył się udział jednostek wykazujących zysk netto (z 81,2% do 78,1%).

Koszty bieżącej działalności poniesione przez omawiane przedsiębiorstwa były o 12,4% wyższe niż przed rokiem. W strukturze rodzajowej kosztów zwiększył się udział usług obcych (z 31,2% do 32,8%), wynagrodzeń brutto (z 16,8% do 18,1%), pozostałych kosztów (z 4,5% do 4,8%), zmniejszył się udział zużycia materiałów i energii (z 37,9% do 35,0%), podatków i opłat (z 2,2% do 2,0%) oraz ubezpieczeń społecznych i innych świadczeń (z 3,4% do 3,3%). Udział amortyzacji nie uległ zmianom i wyniósł 4,0%.

Wartość zobowiązań ogółem wzrosła o 19,4% (w zobowiązaniach długoterminowych nastąpił wzrost o 31,7%, natomiast w zobowiązaniach krótkoterminowych – o 14,5%). Około 74,3% wartości zobowiązań długoterminowych stanowiły kredyty i pożyczki, natomiast w zobowiązaniach krótkoterminowych dominowały zobowiązania z tytułu dostaw i usług (55,5%).

Spośród badanych przedsiębiorstw sprzedaż na eksport wykazało 25,8% jednostek (wobec 26,9% przed rokiem). Wartość sprzedaży eksportowej wyniosła 25,4 mld zł (wzrost o 7,4%).

Nakłady na środki trwałe realizowało ok. 69% badanych podmiotów. Wartość tych nakładów wyniosła 12,4 mld zł. Inwestowały głównie przedsiębiorstwa prowadzące działalność w zakresie: handlu i napraw – 25,2% ogółu poniesionych nakładów, obsługi nieruchomości i firm – 25,0% oraz przetwórstwa przemysłowego – 21,8%.

OBJAŚNIENIA ZNAKÓW UMOWNYCH I SKRÓTÓW UŻYWANYCH W PUBLIKACJI

SYMBOLS AND ABBREVIATIONS USED IN THE PUBLICATION

Znaki umowne

Symbols

Kreska	(-)	– zjawisko nie wystąpiło. <i>magnitude zero.</i>
Zero	(0,0)	– zjawisko istniało w wielkości mniejszej od 0,05. <i>magnitude not zero, but less than 0,05 of a unit.</i>
Znak	x	– wypełnienie pozycji jest niemożliwe lub niecelowe. <i>not applicable.</i>
Znak	#	– dane nie mogą być opublikowane ze względu na konieczność zachowania tajemnicy statystycznej w rozumieniu ustawy o statystyce publicznej. <i>data may be published due to the necessity of maintaining statistical confidentiality in accordance with the Law on Public Statistics.</i>
„W tym” „Of which”		– oznacza, że nie podaje się wszystkich składników sumy. <i>indicates than not all elements of the sum are given.</i>

Skróty

Abbreviations

mln	= milion <i>million</i>
mld <i>bn</i>	= miliard <i>= billion</i>
PKD	= Polska Klasyfikacja Działalności <i>Polish Classification of Activity</i>
NACE	= Nomenclature des Activites de Communaute Europeenne

SKRÓTY I PEŁNE NAZWY WEDŁUG PKD 2004 STOSOWANE W PUBLIKACJI

ABBREVIATIONS AND FULL NAMES ACCORDING PKD 2004 USED IN THE PUBLICATION

Skrót <i>Abbreviation</i>	Pełna nazwa <i>Full name</i>
Handel i naprawy <i>Trade and repair</i>	Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, motocykli oraz artykułów użytku osobistego i domowego <i>Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles, motorcycles and personal and household goods</i>
Obsługa nieruchomości i firm	Obsługa nieruchomości, wynajem i usługi związane z prowadzeniem działalności gospodarczej <i>Real estate, renting and business activities</i>

Przy publikowaniu danych GUS prosimy o podanie źródła.

When publishing CSO data please indicate the source.